

Hon gjorde stockholmarna "galna i skallen"

Carin var 18 år och Stockholms stora skönhetsdrottning. På hennes tid fanns inga paparazzi, så den som ville se hur hon såg ut var tvungen att ta sig till den plats där hon var, och det var det många som gjorde. Det pratades om att 1 000 personer kunde sluta upp och att Carin vid ett tillfälle flydde in i ett hus undan massorna av beundrare och ryfikna, men förföljdes av 600 personer som försökte tränga sig in efter henne. Mellan tio på förmiddagen och fyra på eftermiddagen väntade hon i huset, men skaran intresserade minskade inte utan växte. Det slutade med poliseskort hem.

För att börja från början var Pilt Carin Ersdotter en av många dalkullor som kom till Stockholm för att arbeta en period och sedan återvända hem. Hennes historia utspelar sig under något drygt år i början av 1830-talet. Det första arbete Carin fick var som hantlangare vid ett bygge vid Brunkebergstorg, där hon inte fick någon särskild uppmärksamhet. Sedan började hon sälja mjölk på Stortorget, och det var då ryktet om hennes skönhets började spridas för att snart utvecklades till hysteri och hon allmänt började omtalas som "vackra dalkullan".

Så hur såg hon ut? Det finns några porträtt, men det sägs också att de inte gjorde henne rättvisa. Arbetande dalkulla som hon var bar hon en "platt, intill håret liggande gul och vit mössa", "tjock, kort färskinströja", "svart yllekjol, röda strumpor och grova kommisskor". De här plaggen "vanpryde den

förtjusande kullans vackra kroppsbyggnad", skrev en skribent i en tysk tidning, och han fortsatte: "Säg nu själv, käre läsare, om till en så beskaffad kostym icke fordras en utmärkt skönhet för att kunna väcka så allmän beundran."

Så småningom började Stockholms societet intressera sig för vackra dalkullan. Carin bjöds in till de fina salongerna där hon visades upp för herrskapets gäster, uppskattades för både utseende och sätt och belönades med presenter och pengar. Och efterfrågan var stor: "Hon är så upptagen, att den, som vill förskaffa sitt sällskap njutningen af hennes anblick, stundom måste prenumerera på henne några dagar förut", som Aftonbladet uttryckte det.

En av egenskaperna, kanske den främsta, som gjorde henne så omtalad var att hon aldrig lät sig tjusas. Hon behöll sin enkelhet, ville inte dricka vin på festerna för att hon var rädd att vänja sig vid en lyx som hon sedan skulle sakna i sin hembygd och hon hade aldrig några andra planer än att återvända till Dalarna. Vilket hon gjorde 6 maj 1834, då hon steg ombord på båten med en stor folksamling omkring sig på kajen. Hon kunde helt enkelt inte arbeta kvar i staden, utan var tvungen att flytta "för att ej i Stockholm göra folket galna i skallen", som hennes arbetsgivare sa. Hon sågs inte i Stockholm igen, men glömdes inte bort, utan blev omskriven långt efter sin korta tid i rampljuset. Mer om Pilt Carin Ersdotter: www.stockholmskallan.se

Sandra Sporenstrand

Detalj ur Vackra dalkullan säljer mjölk på Stortorget av Erik Wahlbergson.

FOTO: STOCKHOLMS STADSMUSEUM.

Läs mer om det gamla Stockholm på Stockholmskällan - www.stockholmskallan.se

Gavelradhus Stora Essingen - Sjöutsikt, 2 altaner & båtplats!

Charmig radhusidyll mitt i stan med strålande sjöutsikt! Bra planerat med trevliga sällskapsytor, stort kök, 3-5 sovrum, 2 badrum samt bastu & garageplats. Fantastiskt, lugnt och fint läge på Stora Essingens sydvästra sida. Gemensam brygga med segelbåtdjup & stort soldäck.

- 7.500.000:-/acceptpris • Vårdshusslingan 11.
- Visas sön 15/3 kl. 12.30-14.00 & månd 16/3 kl. 17.30-18.15

2:a 45 kvm Stora Essingen - Hörnläge, balkong i väst & sjöglimtar!

Underbar hörnlägenhet med fritt öppet läge högst upp i huset. Mycket välplanerad med ljusa väggar, parkett, klinker & marmorgolv. Välunderhållen & stambytt fastighet vid återvändsgata.

- 1.893:-/m • 1.490.000:-/hbj • Essingestråket 34, 2 tr
- Visas sön 15/3 kl. 15.00-15.45 & månd 16/3 kl. 18.00-18.30

2,5:a 56 kvm Stora Essingen - Balkong i väst & öppen spis!

Mycket trivsamt hörnlägenhet med viss sjöutsikt. Fantastiskt bra planerad, fint skick, stambytt fastighet & förening med nysänkt avgift! Möjlighet till 2 riktiga sovrum. Lugnt & bra läge.

- 2.889:-/m • 1.975.000:-/hbj • Essingestråket 40, 2 tr
- Visas sön 15/3 kl. 14.00-15.00 & månd 16/3 kl. 18.00-18.30

2:a 38 kvm Stora Essingen - Högst upp i huset med balkong i väst!

Fantastiskt fin liten tvåa med underbart ljus. Optimal planlösning med stort vardagsrum, snyggt kök & separat sovrum med fönster. Ljusa väggar, ekparkett & marmorgolv. Välskött Brf.

- 1.705:-/m • 1.325.000:-/hbj • Essingestråket 29, 3tr
- Visas sön 15/3 kl. 14.00-14.45 & månd 16/3 kl. 18.00-18.30